GERARD HOGAN
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. január 14.[1]

C-790/19. sz. ügy

Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov
kontra
LG,
MH,
az Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Braşov
részvételével

(a Curtea de Apel Braşov [brassói ítélőtábla, Románia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – 2005/60/EK irányelv – (EU) 2015/849 irányelv – A pénzügyi rendszerek pénzmosás és terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése – Pénzmosási bűncselekmények – Saját jövedelem tisztára mosása – A bűncselekmény elkövetője – Hatály”

I. Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem a pénzügyi rendszerek pénzmosás vagy terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzéséről, a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv és a 2006/70/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. május 20-i (EU) 2015/849 európai parlamenti és tanácsi irányelv[2] 1. cikke (3) bekezdése a) pontjának értelmezésére vonatkozik.

2. E kérelmet az LG és MH ellen folyamatban lévő büntetőeljárással összefüggésben terjesztették elő. A vád szerint a terheltek 2009 és 2013 között különböző időpontokban pénzmosás bűncselekményét követték el és vettek részt abban. A kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés arra vonatkozik, hogy az alapbűncselekmény – amelyből a pénzmosás tárgyát képező pénz származik – elkövetője lehet-e a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott pénzmosás bűncselekményének elkövetője is.

[1] Eredeti nyelv: angol.
[2] HL 2015. L 141., 73. o.

3. Mindazonáltal, figyelemmel a jogvita tárgyát képező tényállás megvalósulásának időpontjára, meg kell állapítani, hogy a kérdést a pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjára tekintettel kell elemezni.[3] Noha ugyanis a 2005/60 irányelv ezen irányelv jelenlegi változata, vagyis a 2015/849 irányelv elődje volt, e bűncselekmények megállapítható elkövetésekor a 2005/60 irányelv volt hatályban. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem vizsgálatának keretében tehát kizárólag a korábbi irányelvet vizsgálhatjuk.

4. Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy az alapeljárás vádlottját a 2005/60 irányelvet átültető Lege nr. 656/2002 pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor (a pénzmosás megelőzéséről és büntetéséről szóló 656/2002. sz. törvény)[4] 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti pénzmosás bűncselekménye miatt ítélték el. Amint azt megjegyeztem, a 2015/849 irányelvet azon időszakot követően fogadták el, amelynek során a szóban forgó bűncselekményeket elkövették. A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül kiemeli, hogy a 2015/849 irányelvet átültető nemzeti törvényt még nem hirdették ki a Bírósághoz fordulás időpontjában.

5. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ugyanakkor a Bíróság annak érdekében, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet előterjesztő nemzeti bíróságnak hasznos választ adjon, figyelembe vehet olyan uniós jogi normákat, amelyekre a nemzeti bíróság a kérdésében nem hivatkozott.[5] A pénzmosás meghatározásával összefüggésben e kérdésnek nincs különösebb jelentősége a jelen ügyet illetően, mivel a pénzmosás meghatározása mind a 2005/60 irányelvben, mind pedig a 2015/849 irányelvben lényegében hasonló. A releváns jogi hátteret ezen általános összefüggések fényében kell megvizsgálni.

II. Jogi háttér

A. A nemzetközi jog

6. Az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó dolgok felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, Strasbourgban, 1990. november 8-án aláírt Egyezménye (kihirdette: 2000. évi CI. törvény; Európa tanácsi szerződések sorozat, 141. sz.; a továbbiakban: Strasbourgi Egyezmény) 6. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„1. A Felek megteszik a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy a belső joguk szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse:

a) a dolgok átalakítását vagy átruházását, annak ismeretében, hogy e dolgok [bűncselekményből származó] jövedelemnek minősülnek, azzal a céllal, hogy a dolgok jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, vagy az alapbűncselekmény elkövetésében részt vevő személyt segítsék a tettéhez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében;

[3] HL 2005. L 309., 15. o.

[4] Kihirdetve: *Monitorul Oficial al României*, I. rész, 904. szám, 2002. december 12.

[5] Lásd ebben az értelemben: 2013. április 25-i Jyske Bank Gibraltar ítélet (C-212/11, EU:C:2013:270, 38. pont).

b) dolgok valódi természetének, forrásának, helyének, azzal rendelkezésnek, mozgásának, az azon fennálló jogoknak, vagy tulajdonának eltitkolását vagy leplezését, annak ismeretében, hogy a dolgok [bűncselekményből származó] jövedelemnek minősülnek, és alkotmányos alapelveiknek, illetve jogrendszerük alapjaitól függően:

[…]

2. E cikk 1. bekezdésének végrehajtása vagy alkalmazása során:

a) nem bír jelentőséggel az, hogy az alapbűncselekmény a Fél büntető joghatósága alá tartozott-e;

b) rendelkezni lehet úgy, hogy a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények az alapbűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak;

[…]”

7. Az Európa Tanács pénzmosásról, a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról, valamint a terrorizmus finanszírozásáról szóló, 2005. május 16-án Varsóban aláírt Egyezménye (kihirdette: 2008. évi LXIII. törvény; Európa tanácsi szerződések sorozat, 198. sz.; a továbbiakban: Varsói Egyezmény) 9. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„1. Minden Szerződő Fél megteszi a szükséges jogalkotási és egyéb intézkedéseket aziránt, hogy nemzeti joga szándékos elkövetés esetén bűncselekménynek minősítse:

a) a dolog átalakítását vagy átruházását, annak ismeretében, hogy e dolog [bűncselekményből származó] jövedelemnek minősül, azzal a céllal, hogy a dolog jogellenes eredetét eltitkolják vagy leplezzék, vagy az alapbűncselekmény elkövetésében részt vevő személyt segítsék a tettéhez fűződő jogkövetkezmények elkerülésében;

[…]

2. E cikk 1. bekezdésének végrehajtása vagy alkalmazása során:

a) nem bír jelentőséggel az, hogy az alapbűncselekmény a Szerződő Fél büntető joghatósága alá tartozott-e;

b) rendelkezni lehet úgy, hogy a fenti bekezdésben meghatározott bűncselekmények az alapbűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak;

[…]”

B. Az uniós jog

1. A Tanács 2001/500/IB kerethatározata

8. A pénzmosásról, valamint a bűncselekményhez felhasznált eszközök és az abból származó jövedelmek azonosításáról, felkutatásáról, befagyasztásáról, lefoglalásáról és elkobzásáról szóló, 2001. június 26-i 2001/500/IB tanácsi kerethatározat[6] 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A szervezett bűnözés elleni harc előmozdítására a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy ne tegyenek fenntartásokat, illetve ne tartsák meg azokat az 1990. évi egyezmény következő cikkeivel összefüggésben:

[…]

b) A 6. cikkel összefüggésben a súlyos bűncselekmények tekintetében. Ilyennek minősülnek minden esetben azok a bűncselekmények, amelyek egy évnél hosszabb szabadságvesztés-büntetéssel, illetve szabadságelvonással járó intézkedéssel büntetendők; azokban az államokban, amelyek jogrendszere a bűncselekmények legkisebb büntetési tételét határozza meg, azok a bűncselekmények minősülnek ilyeneknek, amelyek legalább hat hónapnál hosszabb időtartamú szabadságvesztés-büntetéssel, illetve szabadságelvonással járó intézkedéssel büntethetők.”

2. A 2005/60 irányelv

9. A 2005/60 irányelv (1) és (5) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„(1) A jelentős feketepénz-áramlás árthat a pénzügyi szektor stabilitásának és tekintélyének, és fenyegetést jelent a belső piacra nézve; a terrorizmus társadalmunk alapjait támadja meg. A büntetőjogi megközelítésen túl a pénzügyi rendszeren keresztül történő megelőző erőfeszítések hozhatnak eredményt.

[…]

(5) Pénzmosásra és a terrorizmus finanszírozására gyakran nemzetközi összefüggésekben kerül sor. A kizárólag nemzeti vagy akár közösségi szinten elfogadott intézkedések, nemzetközi koordináció és együttműködés figyelembevétele nélkül nagyon korlátozott hatással járnának. Ezért a Közösség által e téren elfogadott intézkedéseknek összhangban kell lenniük az egyéb nemzetközi fórumokon tett lépésekkel. A Közösségi fellépésnek továbbra is különös figyelemmel kell lennie a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni harcban élen járó nemzetközi testületnek, a Pénzügyi Akciócsoportnak (Financial Action Task Force, a továbbiakban: »FATF«) a pénzmosás, illetve a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem terén megfogalmazott ajánlásaira. Tekintettel arra, hogy az FATF által megfogalmazott ajánlásokat 2003-ban nagymértékben felülvizsgálták, és kiterjesztették, ennek az irányelvnek összhangban kell lennie ezzel az új nemzetközi előírással.”

[6] HL 2001. L 182., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 4. kötet, 158. o.

10. A 2005/60 irányelv 1. cikkének (1) és (2) bekezdése kimondja:

„(1) A tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának tilalmát.

(2) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő szándékos elkövetői magatartás minősül pénzmosásnak:

a) vagyon átváltása vagy átruházása annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy tevékenysége jogi következményeinek elkerülése céljából nyújtott segítség;

b) a vagyon valódi természetének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzáfűződő jogoknak vagy tulajdonjogának elrejtése vagy leplezése, annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;

c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata a szerzés időpontjában annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;

d) az előző pontokban említett bármely cselekmény elkövetésében való részvétel, elkövetésére való szövetkezés, elkövetésének megkísérlése, valamint elkövetésének támogatása, pártolása, elősegítése és ajánlása.”

3. A 2015/849 irányelv

11. A 2015/849 irányelv (1) preambulumbekezdése értelmében:

„Az illegális pénzáramlás árthat a pénzügyi ágazat integritásának, stabilitásának és megítélésének, továbbá fenyegetést jelenthet az Unió belső piacára és a nemzetközi fejlődésre nézve. A pénzmosás, valamint a terrorizmusfinanszírozás és a szervezett bűnözés továbbra is jelentős probléma, amelyet uniós szinten kell kezelni. A büntetőjogi megoldás uniós szintű továbbfejlesztésén túl elengedhetetlen, emellett kiegészítő eredményekkel járhat a pénzügyi rendszer pénzmosásra és terrorizmusfinanszírozásra történő felhasználásának a célzott és arányos megelőzése.”

12. A 2015/849 irányelv 1. cikke a következőket mondja ki:

„(1) Ezen irányelv célja, hogy megelőzze az uniós pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználását.

(2) A tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás tilalmát.

(3) Ennek az irányelvnek az alkalmazásában a következő szándékos elkövetői magatartás minősül pénzmosásnak:

a) vagyon átalakítása vagy átruházása annak ismeretében, hogy a vagyon büntetendő cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy részére tevékenysége jogi következményeinek elkerüléséhez nyújtott segítség céljából;

b) a vagyon valódi jellegének, származásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának titkolása vagy leplezése annak ismeretében, hogy a vagyon büntetendő cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;

c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata annak a szerzés időpontjában való ismeretében, hogy a vagyon büntetendő cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik;

d) az a), b) és c) pontban említett bármely cselekmény elkövetésében való részvétel, elkövetésére való szövetkezés, elkövetésének megkísérlése, valamint elkövetésének támogatása, pártolása, elősegítése és ajánlása.

[…]”

4. A 2018/1673 irányelv

13. A pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló, 2018. október 23-i (EU) 2018/1673 európai parlamenti és tanácsi irányelv[7] (11) preambulumbekezdése szerint „[a] tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a pénzmosáshoz kapcsolódó cselekmények egyes fajtái akkor is büntetendők legyenek, ha elkövetőjük azonos a vagyont létrehozó büntetendő cselekmény elkövetőjével (saját jövedelem tisztára mosása). Ilyen esetekben, amennyiben a pénzmosás nem csupán a birtoklást vagy a felhasználást fedi le, hanem a vagyon átruházására, átalakítására, eltitkolására vagy leplezésére is kiterjed, és a büntetendő cselekmény által okozott kárhoz képest további kárt eredményez – például a büntetendő cselekményből származó vagyon forgalomba hozásával és így a vagyon jogellenes eredetének eltitkolásával –, akkor e pénzmosási cselekmény büntetendő.”

14. A 2018/1673 irányelvnek a „Pénzmosási bűncselekmények” című 3. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy szándékos elkövetés esetén bűncselekményként büntetendőnek minősüljenek a következő magatartások:

a) vagyon átalakítása vagy átruházása annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik, a vagyon jogellenes eredetének eltitkolása vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy részére a tettéhez fűződő jogkövetkezmények elkerüléséhez való segítségnyújtás céljából;

b) a vagyon valódi jellegének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának eltitkolása vagy leplezése annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik;

c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata a szerzés időpontjában annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik.

(2) A tagállamok meghozzák [helyesen: meghozhatják] a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdésben említett magatartás bűncselekményként büntetendő

[7] HL 2018. L 284., 22. o.; helyesbítés: HL 2019. L 180., 33. o.

legyen, ha az elkövető gyanította vagy tudnia kellett volna, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik.

[…]

(5) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az (1) bekezdés a) és b) pontjában említett magatartás bűncselekménynek minősüljön, ha azt olyan személyek valósítják meg, akik elkövették vagy részt vettek abban a büntetendő cselekményben, amelyből a vagyon származik.”

C. A román jog

15. A releváns tényállás megvalósulásának időpontjában a pénzmosás megelőzéséről és büntetéséről szóló, módosított 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének szövege a következő volt:

„Pénzmosás bűncselekményének minősül és 3 évtől 12 évig terjedő szabadságvesztés-büntetéssel büntetendő:

a) a vagyon átalakítása vagy átruházása annak ismeretében, hogy a vagyon bűncselekmények elkövetéséből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy azon bűncselekmény tettese részére a közvádemelésnek, az elítélésnek vagy a büntetés végrehajtásának elkerüléséhez nyújtott segítség céljából, amely bűncselekményből a vagyon származik;

b) a vagyon valódi jellegének, származásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának titkolása vagy leplezése annak ismeretében, hogy a vagyon bűncselekmény elkövetéséből származik;

c) a vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata annak ismeretében, hogy a vagyon bűncselekmény elkövetéséből származik.”

III. Az alapeljárás tényállása

16. 2018. november 15-én a Tribunalul Braşov (brassói törvényszék, Románia), miután bűnösnek találta LG vádlottat a pénzmosás megelőzéséről és büntetéséről szóló 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerinti pénzmosás bűncselekményben, egy év, kilenc hónap szabadságvesztés-büntetésre ítélte, amelynek végrehajtását feltételesen felfüggesztette.

17. E bíróság úgy ítélte meg, hogy LG vádlott mint ügyvezető adókijátszás bűncselekményét követte el, és hogy az e bűncselekményből származó pénzt is ő mosta tisztára. E bíróság azt is megállapította, hogy a 2009 és 2013 közötti időszakban LG elmulasztotta nyilvántartani a jövedelmek megszerzését igazoló adóügyi dokumentumokat azon társaság könyveiben, amelynek vezetője volt. Úgy tekintették, hogy e mulasztás az adókijátszás bűncselekményi tényállását valósítja meg.

18. Az adókijátszásból eredő pénzösszegeket ezt követően egy másik, MH által képviselt társaság számlájára utalták, majd azokat LG és MH felvette. Ezt az átutalást egy követelés engedményezésére vonatkozó szerződés alapján végezték el, amelyet LG, az általa vezetett

társaság, valamint az MH által vezetett társaság között. E szerződés értelmében az általa vezetett társaság által LG részére fizetendő összegeket az említett társaság ügyfelei az MH által irányított társaság számlájára fizették ki.

19. Ezenfelül a Tribunalul Braşov (brassói törvényszék) az adókijátszás bűncselekményének elkövetése miatt LG vádlottal szemben folyamatban lévő büntetőeljárást megszüntette, mivel LG vádlott megtérítette a kárt. E bíróság azonban a másik társtettesként vádolt MH-t felmentette. Úgy ítélte meg, hogy nem nyert bizonyítást, hogy a vádlott tudott arról, hogy LG vádlott adókijátszásból származó pénzeszközöket mos tisztára.

20. A Parchetul de pe lângă Tribunalul Braşov (a Brassó megyei törvényszék mellett működő ügyészi szervezet, Románia; a továbbiakban: ügyészség), LG vádlott és a Agenția Națională de Administrare Fiscală, Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov (nemzeti adóhatóság, brassói regionális költségvetési főigazgatóság, Románia; a továbbiakban: magánfél) fellebbezést nyújtott be az ítélet ellen a Curtea de Apel Braşovhoz (brassói ítélőtábla, Románia).

21. Az ügyészség konkrétan MH vádlott felmentésének megalapozatlansága miatt kifogásolta az ítéletet. A magánfél amiatt támadta meg az ítéletet, hogy azzal az elsőfokú bíróság részben elutasította a polgári jogi igényeit. LG vádlott ezt követően visszavonta az általa előterjesztett fellebbezést.

22. A kérdést előterjesztő bíróság kifejti, hogy azért kéri a 2015/849 irányelv értelmezését – noha azt az előírt határidőn belül nem ültették át a román jogba –, mivel ezen irányelv a pénzmosás bűncselekményét ugyanúgy határozza meg, mint az alapügy tényállásának időpontjában hatályos 2005/60 irányelv, amelyet a pénzmosás megelőzéséről és büntetéséről szóló 656/2002. sz. törvény ültetett át.

23. A kérdést előterjesztő bíróság szerint előzetes döntéshozatal iránti kérelmet kell előterjeszteni a pénzmosás megelőzéséről és büntetéséről szóló 656/2002. sz. törvény 29. cikke (1) bekezdésének ellentmondásos értelmezése miatt, mivel az ítélkezési gyakorlat eltérő megoldásokat kínál. E körülmények között a jelen ügy tárgyát képező jogvita egymással szöges ellentétben álló módokon oldható meg, attól függően, hogy a Bíróság abból indul-e ki, hogy a bűncselekmény törvényi tényállásának lényegi ismérvei megvalósultak.

24. A kérdést előterjesztő bíróság álláspontja szerint a pénzmosás bűncselekményét elkövető személy – függetlenül az elkövetés formájától – nem lehet azonos az alapbűncselekményt elkövető személlyel. A kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy az ilyen értelmezés nem csupán a preambulumból következik, hanem a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének nyelvtani, szemantikai és teleologikus elemzéséből is. Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság szerint sértené a *ne bis in idem* elvét, ha úgy tekintenék, hogy az alapbűncselekmény elkövetője a pénzmosás bűncselekményének elkövetője is lehet.

IV. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem és a Bíróság előtti eljárás

25. E körülmények között a Bírósághoz 2019. október 24-én érkezett, 2019. október 14-i határozatával a Curtea de Apel Braşov (brassói ítélőtábla, Románia) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontját, hogy a pénzmosás bűncselekményének minősülő cselekményt ténylegesen elkövető személy minden esetben különbözik az alapul szolgáló bűncselekményt (alapbűncselekményt, amelyből a pénzmosási tevékenység tárgyát képező pénz származik) elkövető személytől?”

26. Miután a Bíróság egy, az LG fellebbezése visszavonásának az eljárás további részére gyakorolt esetleges kihatására vonatkozó kérdést tett fel, a kérdést előterjesztő bíróság a Bírósághoz 2020. január 16-án beérkezett levelében megerősítette, hogy az ügyészség és a magánfél által benyújtott fellebbezéseket figyelembe véve e visszavonás semmilyen következménnyel nem járt az előzetes döntéshozatal iránti kérelem relevanciájára nézve. E fellebbezések bármilyen vizsgálata arra kötelezné a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy a pénzmosás bűncselekménye kapcsán döntsön a kifogásolt tényállás, illetve az LG-nek, valamint MH-nak felrótt tények egymásnak való megfelelésére, a jogellenességre és a felróhatóságra vonatkozó ismérvekről, így az ügy érdemét érintő döntés mindenképpen a Bíróság válaszától függ.

27. Az ügyészség, a cseh, a lengyel és a román kormány, valamint az Európai Bizottság terjesztett írásbeli észrevételeket a Bíróság elé.

28. Az eljárás írásbeli szakaszának lezárultát követően a Bíróság – eljárási szabályzata 76. cikke (2) bekezdésének megfelelően – úgy ítélte meg, hogy elegendő információval rendelkezik a határozathozatalhoz tárgyalás tartása nélkül is.

V. Értékelés

A. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

29. Írásbeli észrevételeiben a román kormány három elfogadhatatlansági okra hivatkozik. Először is LG fellebbezésének visszavonása miatt kétség merül fel az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságával kapcsolatban. Másrészt nem állítható, hogy a Bíróság rendelkezik minden olyan információval, amely szükséges e kérdés megválaszolásához. Harmadszor, a nemzeti ítélkezési gyakorlatban nincsenek eltérő értelmezések, a Bíróság ítélete tehát nem lenne hasznos a kérdést előterjesztő bíróság számára.

30. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikkel bevezetett eljárás a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés eszköze, amelynek révén az előbbi az utóbbiak által eldöntendő jogviták megoldásához szükséges támpontokat nyújt az uniós jog értelmezése terén. Ezen együttműködés keretében kizárólag a jogvitában eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelősséget viselő nemzeti bíróság feladata a jogvita jellegzetességeire tekintettel mind az előzetes döntéshozatal ítélethozatalhoz való szükségességének, mind pedig az általa a Bíróság elé terjesztendő kérdések jelentőségének megítélése. Következésképpen, ha a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozatot hozni. Ebből következik, hogy a nemzeti bíróság által saját felelősségére meghatározott jogszabályi és ténybeli háttér alapján – amelynek helytállóságát a Bíróság nem vizsgálhatja – az

uniós jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A nemzeti bíróságok által előterjesztett kérelem Bíróság általi elutasítása csak abban az esetben lehetséges, amennyiben nyilvánvaló, hogy az uniós jog értelmezése, amelyet a nemzeti bíróság kért, nem függ össze az alapeljárás tényállásával vagy tárgyával, illetve, ha a szóban forgó probléma hipotetikus jellegű, vagy a Bíróság nem rendelkezik azon ténybeli és jogi elemek ismeretével, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a feltett kérdéseket hatékonyan megválaszolja.[8]

31. A jelen ügyben az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből és a kérdést előterjesztő bíróság által a Bíróság kérdésére adott válaszból kitűnik, hogy a jogvita még mindig folyamatban van a kérdést előterjesztő bíróság előtt, és hogy e jogvita eldöntése érdekében a kérdést előterjesztő bíróságnak lényegében arról kell határoznia, hogy a 2005/60 irányelvre tekintettel a pénzmosás bűncselekményének elkövetője lehet-e az alapbűncselekmény elkövetője. Következésképpen nem tűnik úgy, hogy az uniós jog kért értelmezése ne függene össze az alapeljárás körülményeivel vagy tárgyával, illetve hogy a probléma hipotetikus jellegű lenne.

32. Egyébiránt meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság kérelmében ismertetett tények lehetővé teszik annak megértését, hogy miről van szó az ügyben, és mindenesetre lehetővé tették a tagállamok kormányai és a Bizottság számára, hogy az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikkének megfelelően előterjesszék észrevételeiket. Végül hozzátehető az is, hogy előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében nem a Bíróság feladata, hogy a kérdést előterjesztő bíróság által hivatkozott különböző nemzeti jogi értelmezések helytállóságáról vagy terjedelméről határozzon.

33. Ilyen körülmények között úgy vélem, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadhatónak kell tekinteni.

B. Az előterjesztett kérdés elemzése

34. Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az a személy, aki a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett pénzmosást megvalósító cselekményt követ el, lehet-e azon bűncselekmény elkövetője, amelyből a pénz származik. Most azt javaslom, hogy vizsgáljuk meg e problémakört.

1. A 2005/60 irányelv hatályával kapcsolatos előzetes megjegyzés

35. Mindenekelőtt meg kell állapítani, hogy bár a 2005/60 irányelv kétségkívül kettős jogalapra épül (azaz az EK 47. cikk (2) bekezdésére [jelenleg az EUMSZ 53. cikk (1) bekezdése] és az EK 95. cikkre [jelenleg az EUMSZ 114. cikk]), és így a belső piac megfelelő működésének biztosítására irányul, fő célja mégis a pénzügyi rendszer pénzmosás, valamint terrorizmusfinanszírozás céljára való felhasználásának megelőzése, amint az mind címéből, mind pedig preambulumából kitűnik.[9] Ebben az összefüggésben meg kell állapítani, hogy bár a 2005/60 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése azt írja elő, hogy a tagállamok biztosítják a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának tilalmát, e rendelkezés nem írja elő az ugyanezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében meghatározott magatartások büntetőjogi szankcionálásának kötelezettségét.

[8] Lásd e tekintetben: 2016. szeptember 6-i Petruhhin ítélet (C-182/15, EU:C:2016:630, 18–20. pont); 2019. január 23-i M. A. és társai ítélet (C-661/17, EU:C:2019:53, 48–50. pont).

[9] Lásd ebben az értelemben: 2013. április 25-i Jyske Bank Gibraltar ítélet (C-212/11, EU:C:2013:270, 46. pont).

36. Ezen irányelv rendelkezései ugyanis a 2018/1673 irányelvvel ellentétben nem büntető jellegűek. Éppen ellenkezőleg, amint azt fent kiemeltem, a 2005/60 irányelv rendelkezései alapvetően megelőző jellegűek annyiban, amennyiben egy kockázatalapú megközelítést alapul véve a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni hatékony küzdelem céljából, valamint a pénzügyi rendszer szilárdságának és épségének a megőrzése céljából megelőző és visszatartó erejű intézkedések összességének megállapítására irányulnak. Ezen intézkedéseket e tevékenységek azáltal történő elkerülésére, vagy legalábbis – amennyire lehetséges – azok megakadályozására szánják, hogy e célból valamennyi olyan szakaszban, amelyeket az említett tevékenységek magukban foglalhatnak, akadályokat állítanak fel a pénzmosást végzők és a terrorizmus finanszírozói számára.[10] A 2005/60 irányelv, bár megtilt bizonyos pénzmosást megvalósító magatartásokat, mindazonáltal meghagyja a tagállamok számára annak lehetőségét, hogy szabadon válasszák meg azokat az eszközöket, amelyekkel e tilalom érvényesülését biztosítják. Önmagában nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy e magatartásokat büntessék, noha természetesen – legalábbis főszabály szerint – szabadon szankcionálhatják azokat.

37. E körülmények között egyértelmű, hogy a 2005/60 irányelv nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy büntetőjogi szankciókat szabjanak ki a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett pénzmosás – vagyis a vagyon átváltása vagy átruházása annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy tevékenysége jogi következményeinek elkerülése céljából nyújtott segítség – elkövetőjével szemben, amennyiben az az alapbűncselekménynek is elkövetője.

38. Mindamellett emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében valamely uniós jogi rendelkezés értelmezéséhez nemcsak annak kifejezéseit kell figyelembe venni, hanem a szövegkörnyezetét, továbbá annak a szabályozásnak a célkitűzéseit is, amelynek az említett rendelkezés részét képezi, valamint adott esetben annak keletkezését.[11] Mindazonáltal mindezen értelmezési szempontok arra engednek következtetni, hogy bár a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja az előző pontban ismertetett körülmények között nem ír elő büntetőjogi szankciót, azt sem zárja ki, hogy a tagállamok ilyen büntetőjogi szabályozást fogadjanak el.

2. Büntethetik-e a tagállamok a pénzmosást abban az esetben, ha e bűncselekmény elkövetője egyben az alapbűncselekmény elkövetője is

39. E tekintetben meg kell állapítani egyrészt, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikkének szövege nem tiltja meg kifejezetten a tagállamok számára, hogy a pénzmosás bűncselekményét szankcionáló jogszabályt hozzanak, ha annak elkövetője egyben az alapbűncselekmény elkövetője is.

40. Amint ugyanis azt már az előzetes megjegyzésemben kifejtettem, a 2005/60 irányelv 1. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamokat terhelő egyetlen kötelezettség (ugyanezen cikk (2) bekezdésének a) pontjával összefüggésben értelmezve) az, miszerint tiltandó a „vagyon átváltása vagy átruházása annak ismeretében, hogy az bűnözői cselekményből vagy ilyen cselekményben való közreműködésből származik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy tevékenysége jogi következményeinek elkerülése céljából nyújtott segítség”. Noha tehát a 2005/60 irányelv

[10] Lásd ebben az értelemben: 2018. január 17-i Corporate Companies ítélet (C-676/16, EU:C:2018:13, 26. pont).

[11] Lásd ebben az értelemben: 2020. május 14-i Országos Idegenrendészeti Főigazgatóság Dél-alföldi Regionális Igazgatóság ítélet (C-924/19 PPU és C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, 113. pont).

1. cikkének szövege nem kötelezi a tagállamokat a (2) bekezdés a) pontjában ismertetett magatartások büntetésére, nem akadályozza meg őket abban, hogy ezt megtegyék, függetlenül attól, hogy e cselekmény elkövetője egyben azon alapbűncselekmény elkövetője is, amelyből a pénzmosás tárgyát képező pénz származik.

41. Ezenfelül nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy a 2005/60 irányelv 5. cikke kifejezetten elismeri, hogy a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése érdekében a tagállamok az ezen irányelv hatálya alá tartozó területen szigorúbb rendelkezéseket is elfogadhatnak, vagy hatályban tarthatnak. Amint azt a Bíróság már megállapította, e rendelkezés az irányelv „Tárgy, hatály és fogalommeghatározások" című I. fejezetében található, tehát a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozásának megelőzése érdekében a 2005/60 irányelv hatálya alá tartozó terület *valamennyi rendelkezésére* alkalmazandó.[12]

42. Végül, ellentétben a kérdést előterjesztő bíróság által előadottakkal, nem gondolom, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában szereplő feltétel, amely szerint az e rendelkezés értelmében vett pénzmosást elkövető személynek „[tudnia kell], hogy [a vagyon] bűnözői cselekményből […] származik", szükségszerűen ellentmondana ezen értelmezésnek. E pontos tilalom ugyanis arra utal, hogy az uniós jogalkotó annak biztosítására törekedett, hogy kizárólag szándékos cselekményeket büntessenek, amint az a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének első mondatában is szerepel. Bár e feltétel szükségképpen teljesül abban az esetben, ha az elkövető egy és ugyanazon személy, érdemes szem előtt tartani ezt abban az esetben, ha a két bűncselekményt – azaz az alapbűncselekményt és a pénzmosást – két külön személy követi el. Egyebekben rámutatok arra, hogy az uniós jogalkotó célszerűnek tartotta fenntartani ezt a pontosítást a 2015/849 irányelv 1. cikke (3) bekezdésének a) pontjában és a 2018/1673 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában is, jóllehet ez utóbbi irányelvben, első alkalommal, a tagállamok kifejezetten kötelesek a saját jövedelem tisztára mosásának bűncselekménnyé nyilvánítására.

43. Másodszor, a saját jövedelem tisztára mosásának bűncselekménnyé nyilvánítása a 2005/60 irányelv céljaival is összhangban van. Amint azt már említettem, ez az irányelv többek között a belső piac megfelelő működésére vonatkozó EK 95. cikken (jelenleg EUMSZ 114. cikk) alapul. Ez könnyen megindokolható, mivel a pénzmosás torzíthatja a pénzügyi piacokat és a versenyt.[13] Ebben az összefüggésben a saját jövedelem tisztára mosása ugyanis tisztességtelen versenymagatartásnak minősíthető és annak kriminalizálása megvédheti a belső piac működését.[14] Megismétlem tehát, hogy főszabály szerint Románia szabadon rendelkezhetett ilyen bűncselekményről nemzeti jogában.

44. Harmadszor, rá kell mutatni, hogy a 2005/60 irányelvet nemzetközi összefüggésben fogadták el, annak érdekében, hogy alkalmazzák és kötelezővé tegyék az Unióban annak a nemzetközi pénzügyi akció munkacsoportnak (a továbbiakban: FATF) az ajánlásait, amely a pénzmosás elleni küzdelem fő nemzetközi szerve.[15] Amint az a 2005/60 irányelv (5) preambulumbekezdésében

[12] Lásd ebben az értelemben: 2016. március 10-i Safe Interventions ítélet (C-235/14, EU:C:2016:154, 78. pont).

[13] Lásd ebben az értelemben: Hyttinen, T. „A European Money Laundering Curiosity: Self-Laundering in Finland", 8. kötet, *EuCLR*, Nomos, 2018, 268–293. o., különösen 273. o.

[14] Ezzel a kérdéssel kapcsolatban lásd: Maugeri, A.-M., „Self-laundering of the proceeds of tax evasion in comparative law: Between effectiveness and safeguards", 9(1). kötet, *New Journal of European Criminal Law*, SAGE Journals, 2018, 83–108. o., különösen 84. o. és az 5. lábjegyzetben szereplő hivatkozások.

[15] Lásd ebben az értelemben: 2013. április 25-i Jyske Bank Gibraltar ítélet (C-212/11, EU:C:2013:270, 46. pont) és a 2005/60 irányelv (5) preambulumbekezdése.

kifejezetten szerepel, „az FATF által megfogalmazott ajánlásokat 2003-ban nagymértékben felülvizsgálták, és kiterjesztették, ennek az irányelvnek összhangban kell lennie ezzel az új nemzetközi előírással”.

45. Mindazonáltal az FATF első ajánlása szerint az országok úgy *rendelkezhetnek*, hogy a pénzmosás bűncselekménye nem vonatkozik azokra a személyekre, akik az alapbűncselekményt elkövették, amennyiben ezt belső joguk alapelvei megkövetelik. E lehetőség megfogalmazását figyelembe véve a saját jövedelem tisztára mosása bűncselekménnyé nyilvánításának elmaradását kivételnek kell tekinteni. E körülmények között a saját jövedelem tisztára mosásának tilalmára vonatkozó kifejezett előírás hiányát a 2005/60 irányelvben az ilyen magatartások bűncselekménnyé nyilvánítására vonatkozó (hallgatólagos) engedélynek kell tekinteni. [16]

46. Ezenkívül e nemzetközi összefüggésben nem hagyható figyelmen kívül a Strasbourgi Egyezmény, amelyet a 2001/500/IB tanácsi kerethatározat ültetett át az uniós jogrendbe. E tekintetben meg lehet jegyezni, hogy a Strasbourgi Egyezmény 6. cikke (1) bekezdése a) pontjának szövege hasonlít a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegéhez, valamint – amint azt az FATF ajánlások kimondják – hogy a Strasbourgi Egyezmény 6. cikke (2) bekezdésének b) pontja nem tiltja a saját jövedelem tisztára mosásának bűncselekménnyé nyilvánítását, hanem éppen ellenkezőleg, azt rögzíti, hogy *lehet* úgy rendelkezni, hogy az ugyanezen egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott bűncselekmények az alapbűncselekmény elkövetőire nem vonatkoznak. [17] A 2001/500/IB kerethatározat 1. cikke azonban kifejezetten azt mondja ki, hogy a tagállamok minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy a Strasbourgi Egyezmény 6. cikkével összefüggésben a súlyos bűncselekmények tekintetében ne tegyenek fenntartásokat, illetve ne tartsák meg azokat.

47. Következésképpen a fenti megfontolásokra tekintettel azt a következtetést vonom le, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdése a) pontjának szövegére, az ezen irányelv által követett célra, valamint az irányelv nemzetközi és jogszabályi hátterére tekintettel, a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás elfogadása, amely szerint az alapbűncselekményt elkövető személy az alapbűncselekményből származó pénzzel kapcsolatos pénzmosás miatt is elítélhető.

48. Figyelemmel a 2005/60 irányelv 1. cikkének szövegére, noha ez végső soron a tagállamok hatáskörébe tartozik, nem látom be, hogy valamely tagállam miért ne döntene úgy, hogy az e rendelkezésben előírt kötelezettséget az ilyen típusú bűncselekményekről rendelkező nemzeti jog útján átülteti.

49. Meg kell azonban vizsgálni, hogy ez az értelmezés nem sérti-e a *ne bis in idem* elvét, amint azt többek között a kérdést előterjesztő bíróság állítja.

3. A ne bis in idem *elvével kapcsolatos megfontolások*

50. Nem vitatott, hogy a pénzmosás megelőzéséről és büntetéséről szóló 656/2002. sz. törvény ülteti át a román jogba a 2005/60 irányelvet. E törvény 29. cikkének (1) bekezdése közelebbről a 2005/60 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének, következésképpen pedig az uniós jognak az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 51. cikke (1) bekezdése értelmében vett

[16] Lásd ebben az értelemben: Hyttinen, T. „A European Money Laundering Curiosity: Self-Laundering in Finland”, 8. kötet, *EuCLR*, 2018, 268–293. o., különösen 277. o.

[17] Ugyanezt írta elő 2005-ben a Varsói Egyezmény 9. cikkének (1) és (2) bekezdése.

végrehajtásának minősül. Ennélfogva a román jognak tiszteletben kell tartania a Charta 50. cikke által biztosított alapvető jogot; e cikk szerint „[s]enki sem vonható büntetőeljárás alá és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvénynek megfelelően már jogerősen felmentették vagy elítélték”. [18]

51. Amint arra a Bíróság egyértelműen rámutatott, magából a Charta 50. cikkének szövegéből az következik, hogy az tiltja, hogy ugyanazon személyt ugyanazon bűncselekmény miatt többször eljárás alá vonják vagy szankcionálják. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint az ugyanazon jogsértés fennállásának megítéléséhez a terhelt jogerős felmentését vagy elítélését megalapozó történeti tényállás, azaz az egymáshoz elválaszthatatlanul kötődő konkrét körülmények vagy magatartások együttesének azonossága minősül releváns szempontnak. [19]

52. Mindazonáltal a pénzmosás bűncselekménnyé nyilvánítása esetében nem gondolom, hogy a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontjában előírt, pénzmosást megvalósító cselekmény és az annak előfeltételét képező alapbűncselekmény történeti tényállása az előző pont szerinti értelemben azonos, azaz „lényegében ugyanazon tényállás” lenne. [20] Attól kezdve ugyanis, hogy a bűncselekményi tényállások eltérnek, még ha azokat ugyanazon személy ugyanazon cél alapján vagy érdekében követi is el, semmi nem zárja ki, hogy azokat külön eljárásban bírálják el. [21]

53. Bár a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének c) pontja a bűnözői cselekményből származó vagyon puszta birtoklására vagy felhasználására utal, a pénzmosás e rendelkezés a) és b) pontja szerint a vagyon átváltására vagy átruházására vonatkozik, a vagyon jogellenes eredetének elrejtése vagy leplezése, illetve az ilyen vagyon valódi természetének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzáfűződő jogoknak vagy tulajdonjogának elrejtése vagy leplezése céljából. Ami a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontját illeti, a pénzmosási tevékenység tehát magában foglalja a jogellenesen megszerzett vagyontárgyak átváltását és átruházását, valamint azok pénzügyi rendszer útján történő elrejtését és leplezését. Önmagukban tehát e tevékenységek egyértelműen további bűncselekménynek minősülnek, amely megkülönböztethető az alapbűncselekménytől, és amely ezenkívül az alapbűncselekmény által okozottakhoz képest további vagy eltérő jellegű károkat okoz.

54. Ez jól látható az adókijátszással összefüggésben. Bűncselekménynek minősülhet az adóköteles jövedelem visszaélésszerű elrejtése. Másik – és alapvetően eltérő – bűncselekmény valósulhat meg akkor, ha ugyanaz az adóalany megpróbálja e bűncselekmény eredményét a pénzügyi rendszeren keresztül tisztára mosni.

55. Ez egyébként az uniós jogalkotó által a saját jövedelem tisztára mosásának kriminalizálása terén elfogadott korlátozó megoldás. Egyebekben meg lehet jegyezni ugyanis, hogy bár a bűncselekményből származó vagyon puszta megszerzését, birtoklását vagy használatát a 2018/1673 irányelv 3. cikke (1) bekezdésének c) pontja értelmében immár bűncselekményként

[18] Lásd ebben az értelemben: 2018. március 20-i Menci ítélet (C-524/15, EU:C:2018:197, 21. pont).

[19] Lásd ebben az értelemben: 2018. március 20-i Menci ítélet (C-524/15, EU:C:2018:197, 34. és 35. pont).

[20] Saját fordítás (eredeti nyelven: „un fait en substance le même”). Lásd: Michiels, O., „Le cumul de sanctions: le principe *non bis in idem* à l’aune de la jurisprudence de la Cour de justice et de la Cour européenne des droits de l’homme”, in: *L’Europe au présent! Liber amicorum Melchior Wathelet*, Bruylant, 2018, 555–578. o., különösen 565. o.

[21] Lásd ebben az értelemben: Beaussonie, G., „Quelques observations à partir de (et non sur) l’ »auto-blanchiment«”, 4. sz., *Actualité Juridique Pénale*, 2016, 192. o.

kell szankcionálni, az ilyen cselekmények nem tartoznak az ugyanezen irányelv 3. cikkének (5) bekezdésében előírt, a saját jövedelem tisztára mosásának kriminalizálására vonatkozó kötelezettség hatálya alá.[22]

56. Következésképpen a fenti megfontolásokra tekintettel fenntartom azt a következtetést, amely szerint a 2005/60 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját a *ne bis in idem* elvét nem sértve úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes, ha a pénzmosás bűncselekményét megvalósító cselekményt elkövető személy ugyanaz a személy, aki az alapbűncselekményt elköveti.

VI. Végkövetkeztetés

57. A fent kifejtettekre tekintettel azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Curtea de Apel Braşov (brassói ítélőtábla, Románia) által feltett kérdésre a következő választ adja:

A pénzügyi rendszereknek a pénzmosás, valamint terrorizmus finanszírozása céljára való felhasználásának megelőzéséről szóló, 2005. október 26-i 2005/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a pénzmosás bűncselekményét megvalósító cselekményt elkövető személy lehet ugyanaz a személy, aki az alapbűncselekményt elköveti.

[22] Lásd még a 2018/1673 irányelv (11) preambulumbekezdését, valamint a pénzmosással szembeni büntetőjogi fellépésről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvtervezet (COM (2016) 826 final) 3. cikkének magyarázatát.